

PRENUMERATA.

Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzi stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki po-
żadne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatek poranny przyjmowana być nie może.

KURIER WARSZAWSKI.

Dodatek poranny.

Dziś: Małgorzaty Kr.
Czwartek: Barnaby Apost.
Piątek: Onufrego Pust.
Sobota: Antoniego z Padwy

Wschód słońca o godzinie 3-ej minut 41.
Zachód " 8-ej " 17.
Długość dnia godzin 16 " 36.
Przybyło " 8 " 58.

Wschód księżyca o godzinie 6 minut 53 r.
Zachód " 11 " 41 w.
Wysokość wody na Wiśle stóp 2 cali 9.
Dziś o godzinie 4-ej rano ciepła 15° R.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie o 8-ej rano do 8-ej wiecz., w niedzielę i święta od 10 do 1 z poła

Niedziela: Bazylego Biskupa.
Poniedziałek: Wita i Mod. M.
Wtorek: Justyny Męcz.
Sroda: Marcjana Męcz.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji nr. 263. — Telefon Administr. 517.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie: Dziś Bogumila św.; jutro Radomila.

Zgromadzenia: Posiedzenie członków zarządu kasy zaliczko-wo-wkładowej emerytów warszawskich. (Resursa obywatelska—11 przed południem.)—Posiedzenie członków rady gospodarczej Archikonfraternji literackiej. (Kancelarja Archikonfraternji, Ogrodowa 23—6 po południu.)

Wizyty: Wizyta jeneralna ochoty VIII-ej przy ulicy Nowolipki pod № 35-ym przez delegowanych członków Towarzystwa dobroczynności. (5 po południu.)

Wystawy: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak. Przedm. № 15—od 10-ej rano do 5-ej po południu.)—Wystawa obrazów Krywnia. (Hotel Europejski—od 10-ej rano do 7-ej wieczorem.)—Wystawa obrazów spółki malarzy i rzeźbiarzy. (Nowy-Swiat № 50—od 10-ej rano do 7 1/2 wieczorem.)—Wystawa prób i wzorów przemysłu fabrycznego i kłodzielniczego. (Gmach Muzeum przemysłu i handlu na Krakowsk. Przedm. № 66—od 10-ej rano do 6-ej po południu. Wejście bezpłatne.)

Teatry: Letni: dziś „Honor”; jutro „Mignon” (występ gościnny panny Ludwiki Hejmannówny);—N o w y: dziś „Dwanaście żon Jafeta”; jutro „Dwanaście żon Jafeta”. (8 wieczorem.)

Teatryki: Wodewil: dziś „Podróż po Warszawie”;—Bellevue: dziś „Moja gospodyni”;—Eldorado: dziś „Zły duch”. (8 wieczorem.)

Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. (Otwarty codziennie od 10-ej rano do wieczora.)

Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzień dzisiejszy 10718 rs. 98 kop. (Pożyczki wydawane będą; wykup i prolongata skutecznie się od godz. 9-ej rano do 1-ej po południu i od godz. 4-ej do 6-ej po południu.)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Now. wr. donosi, iż senat rządzący porozumiał się z odpowiednimi władzami w kwestji możliwie szybkiego wprowadzenia w życie prawa o unieruchomieniu gruntów włościańskich.

— Według informacji dzienników petersburskich, istnieje projekt sporządzenia specjalnego znaku dla łodzi rybackich, mających prawo w danej miejscowości wyjeżdżać na połów ryb.

— Dzienniki petersburskie donoszą, iż w celu ułatwienia handlu wełną urządzone być mają nowe

jarmarki na wełnę w Tambowie i Penzie; nadto w Odesie, Charkowie, Jekaterynowstawi i Warszawie będzie zastosowana udoskonalona organizacja komitetów jarmarcznych. W związku z tem pozostaje projekt urządzenia stacyi doświadczalnych dla fabrykantów, którzy będą chcieli posiadać dowód, że wyroby ich są z wełny bez żadnych obcych domieszek.

— W tych dniach władza miejska, po porozumieniu się z policyjną, przesłała nadzorecy cmentarza powązkowskiego instrukcję w kwestji zachowania przepisów sanitarnych przy grzebaniu ciał zmarłych na tymże cmentarzu. Przepis z r. 1846-go co do chowania dzieci do lat 7-tych w ziemi w głębokości 4-ech stóp utrzymano w swej mocy i dozwolono chowania w mogiłach, gdzie pochowani dorośli i dzieci w powyżej określonej głębokości, z warunkiem wszelako niedopuszczania zbytniego nagromadzenia tamże zwłok. Wyjednywanie każdorazowo upoważnienia urzędu lekarskiego na chowanie ciał zmarłych w grobach rodzinnych, w których już znajdują się zwłoki, uznano za zbędne, lecz dla uniknięcia przepełnienia grobów, nadzorca cmentarza winien dać ze swojej strony upoważnienie do pomieszczenia w takowych ciał zmarłych. Nakoniec dla zachowania przepisów sanitarnych instrukcja zaleca, ażeby przy przenoszeniu zwłok z katakumb do grobów rodzinnych znajdował się urzędnik służby policyjno-lekarskiej.

— W Gaz. polic. zamieszczono, co następuje: „W rozkazie do policji z d. 17-go stycznia 1881-go r. za nr. 17-ym, w celu usunięcia jakichkolwiek utrudnień przy wyszukiwaniu adresów w wydziale adresowym, zaprowadzono porządek, ażeby na kartkach meldunkowych, wypisywanych dla osób przyjezdnych oprócz imienia i nazwiska oraz innych wiadomości, zastrzeżonych w rubrykach ksiąg ludności przyjezdnej, wypisywane były imiona rodziców, podobnie, jak się to praktykuje przy sporządzaniu kartek meldunkowych dla stałych i niestałych mieszkańców. Z akt kancelarji okazuje się jednak, że niektórzy

właściciele domów, oprócz wiadomości, wskazanych w rzeczonym rozkazie, wypisują jeszcze na kartkach inne dane, nieprzewidziane przez rubryki ksiąg do zameldowania osób przyjezdnych, jak np. datę i miejsce urodzenia, pochodzenia, nazwisko matki przed zamążpójściem i t. p. Z uwagi, że wypisywanie w księgach przyjezdnych podobnych wiadomości, z jednej strony połączone jest z wielu trudnościami, z drugiej zaś nie jest koniecznem, gdyż wydział adresowy, wobec dokładnego wyszczególnienia na kartkach meldunkowych wiadomości, wymaganych przez rubryki wzmiarkowanej księgi, nie może napotykać szczególnych trudności w wyszukiwaniu adresów, p. oberpolicmajster poleca komisarzom cyrkulowym zobowiązać właścicieli domów oraz utrzymujących hotele i t. p. zakłady, ażeby na przyszłość w księgach ludności przyjezdnej i na kartkach meldunkowych na osoby przyjezdne napisanych, niewyszczególniali żadnych wiadomości, niewymaganych przez rubryki rzeczowej księgi, z wyjątkiem imienia ojca osoby przyjezdnej, jeżeli ono będzie wymienione w ich paszportach, lub legitymacjach i ażeby pomienione wiadomości, wypisywane były: w księdze—w rubrykach „adnotacyj”, na kartkach zaś w rubryce do wypisywania imion rodziców.

— Zarząd miejski zgodził się na prośbę inżyniera Hussa i dozwolił przedłużyć relsy kolei konnej wilanowskiej od teraźniejszej stacyi, do samej rogatki belwederskiej, z urządzeniem stacyi tramwajów koło rogatki na ulicy Zaokopowej. Przestrzeń gruntu miejskiego, zajęte się mającego pod budowę szyn, wynosi 64 sąż. i za zajęcie jej zarząd kolei konnej obowiązany będzie wnosić do kasy miejskiej opłatę proporcjonalną do długości zajmowanej przestrzeni na rzecz miasta. W razie potrzeby, szyny kolei na przestrzeni gruntu miejskiego mają być bezzwłocznie usunięte. Zatwierdzenie jednak powyższego rozporządzenia magistratu podlega jeszcze decyzji władzy wyższej.

— W celu utrzymania w ogrodach miejskich, parkach oraz na skwerach zupełnego, zastrzeżonego

61

NA ZŁAMANIE KARKU.

POWIEŚĆ

Adolfa Dygasńskiego.

(Dalszy ciąg.)

ROZDZIAŁ XXVIII.

Bunt chłopski.—Trup w lesie.

Oboje Matusowie i Dąbkowa, smutni po doznanej w drodze przykrej przygodzie, powrócili z dziećmi samym już wieczorem do kolonji polskiej nad Itapawa.

Mikołajowa nie umiała cierpliwie i ze spokojem znosić swego losu; jak tylko się znalazła na kolonji, wpadła zaraz w szal żalu, który się niekiedy zamieniał w wybuchy wściekłości: płakała, wyrzekała, przeklinała męża, agentów, Brazyliję, urzędników. Ludzie postawali, przysłuchiwali się wyrzekaniom, przekleństwom, i jedni współczuli z kobietą, drudzy sobie myśleli, że im jest gorzej, a nie nie mówią.

Już pod barakami porożpalano ogniska i zaczęto warzyć wieczorem, kiedy tam zjawił się właśnie dozorca, jego pomocnik i urzędowy tłumacz; chodzilo o porozumienie się z chłopami w sprawie objęcia przez nich kolonji, które co tylko poodmierzał geometra rządowy.

Emigranci, niezadowoleni ze wszystkiego, co znaleźli w Brazylii, poczęli się niebawem uskarżać i stawiać przerozmaite żądania, które dozorca usiłował jak bądź zbywać.

Wystąpiła z kolei rzecz i Dąbkowa, domagając się ostro zapomogi dla siebie, oraz dla swych dzieci.

Dozorca ani myślał o uwzględnieniu takiego żądania; wtedy rozżalona kobieta wpadła w gniew i poczęła miotać obelgi na rząd brazylijski, nazywając urzędników „złodziejami, cyganami, żydami, judaszami, szachrajami.” Tłumacz przełożył to wszystko na język urzędowy; dozorca zaś wysłuchał uważnie, roześmiał się, machnął ręką.

— To ty, hycu jeden, jeszcze się będziesz natrząsał z mojego nieszczęścia!—wrzasnęła Mikołajowa, porywając polano drzewa, z którem się rzuciła na dozorcę.

Atoli pomocnik dozorecy uprzedził cios, zagrażając pryncypałowi, popchnął babę z boku tak, iż upadła, wrzeszcząc na całe gardło.

Było to hasłem dla innych emigrantów, dosyć już podjurzonych, lecz zachowujących się jeszcze do-tychczas biernie.

Trzeba wiedzieć, że dozorcę i jego sztab słusznie czy niesłusznie oskarżali chłopcy o kradzież funduszów, które rząd wyznaczał na zapomogę dla kolonistów w Polski.

Kiedy więc Dąbkowa doznała czynnej zniewagi, zaraz taki chwytł za kij, kamień, i spora gromada, złożona z chłopów i bab, rzuciła się na przedstawicieli władzy.

Ci ostatni zaczęli się zwolna cofać ku rządowym barakom na górze. Atoli chłopcy nacierali coraz śmielej; warknęły w powietrzu kamienie i urzędowego tłumacza zraniono w głowę. Widząc to, dozorca dobył rewolweru i strzelił do gromady. Jakiegoś emigranta kula zraniła w rękę.

Rozległ się krzyk: „naszych zabijają.”

Teraz już wszystko, co było w barakach, wyległo na pole bitwy i, jak lawa, ze strasliwym krzykiem rzucili się na nieprzyjaciela.

Dozorca i jego towarzysze całym pędem puścili się ku barakom na górę, mniemając, iż tam, przy po-

mocy broni palnej i strasznych psów, zdołają powstrzymać napad.

Gdzie tam! Psy, widząc, że ich panowie zmykają w nadzwyczajnym strachu, wzięły ogony pod siebie i drapnęły do lasu.

Nie było już rady: dozorca, jego pomocnik, tłumacz, nie zatrzymali się nawet w rządowych barakach. Jako uciekinierzy, połączyli się z nimi jeszcze kucharz i posługacz.

Chłopi więc bez najmniejszej przeszkody wtargnęli do rządowych baraków i zrabowali tam wszelkie zapasy żywności, zabrali kilka butelek kaszasu, poczem tryumfalnie powrócili na dół, ażeby sobie wypić dawno niebywałą ucztę.

Tymczasem pan dozorca gdzieś na niemieckiej kolonji dopadł konia i na całą noc popędził cwałem do Blumenau, ażeby zawiadomić szefa kolonizacji o wybuchu buncie.

Szef, przerażony opowiadaniem, w którym dozorca nie szczędził barw jak najstraszniejszych, zawezwał natychmiast władze policyjne i wojskowe, żądając bezzwłocznego dostarczenia sobie pomocy zbrojnej.

Atoli Blumenau rozporządzał tak małą siłą zbrojną, iż postanowiono pożyżyć jej sobie w Itajahy.

Telegraf był teraz bardzo czynny. Ostatecznie władze Itajahy odpowiedziały, że mają siłę zbrojną dla własnego użytku i obcym municypjom wypożyczać jej nie mogą, zwłaszcza, że tam także na nowych kolonjach pełno jest żywiołów niebezpiecznych, zbierających z Włoch, Hiszpanji i innych krajów Europy.

Jednocześnie szef z Blumenau telegraficznie zawiadomił delegata kolonizacji w stolicy stanu św. Katarzyny o tem, co zaszło, i domagał się, aby mu jak najprędzej przysłano morzem część miejscowej załogi wojskowej, z jakimś meżnym oficerem na czele, a to w celu usmierzenia chłopskiego buntu.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

przez odnośne przepisy porządku, p. oberpolicmajster poleca w *Gaz. polic.* właściwym organom policji wzmocnić nadzór nad rzeczonym rodzaju miejscowości, zwłaszcza zaś nad ogrodem Saskim, w którym bez względu na wyróżniające go w porównaniu z innymi ogrodami położenie, częściej dają się spostrzegać nieprzystojne swawole i zbytki dzieci, a przeważnie wyrostków, przybywających tam bez opieki rodziców lub opiekunów. Nadto, w celuściągnięcia winnych w tym względzie do odpowiedzialności, p. oberpolicmajster zniósł się z p. o. prezydenta miasta, aby stróżę wyżej nadmienionych miejscowości spacerowych udzielał odpowiedniej pomocy tak organom policji, jak i osobom prywatnym.

== Dziś, o godz. 1-ej z południa odbędzie się w wydziale administracyjnym magistratu pierwsze posiedzenie komisji w sprawie dalszej dzierżawy części ogrodu Saskiego, zajmowanego przez instytut wód mineralnych.

== Jutro, t. j. d. 11-go b. m., o godzinie 8-ej wieczorem, w lokalu Towarzystwa przemysłu i handlu odbędzie się posiedzenie członków sekcji IV-ej drobnego przemysłu i rzemiosł, na którym p. P. Rychtowski mówi będzie „O kuciu koni”. Resztę porządku dziennego wypełnią: dyskusja co do projektu zorganizowania wspólnej wycieczki na wystawę w Pradze czeskiej i drobne wiadomości z dziedziny różnych rzemiosł.

== Posiedzenie roczne członków Towarzystwa wyścigów konnych odbędzie się w nadchodzący wtorek, o godz. 2-ej z południa.

== Od kilku dni bawi w naszym mieście p. J. Radomski, dyrektor instytutu głuchoniemych i ociemniałych w Poznaniu. P. Radomski przybył do nas w celach naukowych i asystuje przy dorocznych egzaminach, jakie obecnie odbywają się w naszym instytucie.

== Z teatru i muzyki.

* W sobotę usłyszymy na scenie teatru Letniego nową „Violettę”, która odżyje ma za sprawą p. Kamilowej, śpiewaczki ze Lwowa.

Pani K. nie jest debutantką, lecz artystką o zdobytem powodzeniu i pochodzi z rodziny, która dała już sztuce dwóch utalentowanych ludzi, jest bowiem nasz gość siostrzenicą Barączów: rzeźbiarza Tadeusza i Władysława, artysty dramatycznego.

U nas wystąpić ma trzykrotnie w „Violecie”, „Romeu i Julji” i „Lucji”.

== Ze sztuki.

* Do salonu artystycznego Al. Krywulca ostatnio przybyli: Włodzimierz Tetmajera „W sadzie”, Tytusa Maleszewskiego „Róża” i „Jutrzenka”, Karoliny Bierkowskiej „Z odpustu”, Emilji Boguskiej, cztery patery, przedstawiające sceny z życia wiejskiego, Oskara Rekse, dwa obrazy, malowane na drzewie „Amazonka” i „Odpoczynek”, Witolda Truszkowskiego „Studjum”, Alfonsy Kanigowskiej „Zaduma-

na”, Ludwika Stasiaka dwa krajobrazy, wreszcie Marji Dulebianki „Ze snopkiem”.

Z ruchu sprzedażnego notujemy: akwarelę Juliana Falata „Na nabożeństwie” nabyła p. Natansonowa; Edwarda Lepszego „Studjum” zakupił p. Karlicki; Seweryna Bieszczada „Marzenie”—p. Debiński; Aleksandra Kotsisa „Chudoba”—p. Smoliński; Karoliny Bierkowskiej „Droga przez las”—p. Waśniewski, wreszcie Witolda Truszkowskiego „Paletę”—p. Mieczyski.

* Z powodu naszej korespondencji berlińskiej o wystawie sztuki, otrzymujemy od artysty Tytusa Maleszewskiego list, w którym zawiadamia nas, iż na wystawę w Berlinie posłał nie portret, lecz obraz olejny „Pod Twoją obronę”.

== Zebranie.

Miesiąc bieżący jest epoką zebrań koleżeńskich ludzi, którzy jednocześnie przed laty ukończyli kurs nauk w jakim zakładzie naukowym.

Oprócz zapowiedzianych już tego rodzaju zebrań, mają jeszcze, po uzyskaniu na to pozwolenia właściwej władzy, zgromadzić się w d. 27-ym b. m. b. wychowawcy gimnazjum V-go na Nowolipkach, którzy ukończyli kurs w r. 1881-ym.

Miejscem spotkania jest ogród Saski przy fontannie od strony placu Saskiego, o godz. 12-ej w południe.

Ci z kolegów, którzyby nie mogli dla ważnych powodów stawić się w Warszawie, są proszeni o nadesłanie listownych zawiadomień.

W zastępstwie gospodarzy, z których żaden nie mieszka w Warszawie, znosić się należy z T. Kociatkiewiczem (Złota 31) i J. Skłodowskim (Wilcza 12).

== Nowa komunikacja.

Zarządy kolei starają się gorliwie o coraz nowe udogodnienia dla publiczności i o coraz praktyczniejsze ulepszenia.

Z d. 1-ym b. m. zarząd kolei petersbursko-warszawskiej wprowadził na tej linii pociąg kurjerski, który przestrzeń 1045 wiorst przebiega w 24 godzin.

Obecnie znów zarząd kolei południowo-zachodniej wprowadził bezpośrednią komunikację pomiędzy Petersburgiem i Odesą via Białystok-Brześć, tylko dla pociągów kurjerskich, które przestrzeń tę przebiegają łącznie z postojami w 47 godzin, przez co publiczność zyskuje oszczędność tak w kosztach przejazdu, jak i na czasie, o czym przekonywają następujące cyfry:

Dotąd przejazd z Petersburga do Odesy via Kijów lub Moskwa w I-ej kl. kosztował 85 rs. 86 kop., jadąc zaś po nowo utworzonej linii komunikacyjnej kosztować będzie tylko 72 rs. 49 kop.; za przewóz bagaży jednego pudła dawniej trzeba było płacić 5 rs. 43 kop. obecnie 4 rs. 88 kop., bilet zaś II-ej klasy dawniej kosztował rs. 71 kop. 28, obecnie 54 kop. 38.

Mieszkańcy tutejsi, pragnący korzystać z tego pociągu, w którym kursują tylko wagony kl. I-ej i II-ej, winni oczekiwać go na stacji kolei petersburskiej—Białystok, lub terespolskiej—Brześć.

Z Petersburga pociąg, o którym mowa, wychodzi

o godz. 10-ej zrana, do Białegostoku przychodzi dnia następnego o godz. 7-ej m. 2 rano i tu zatrzymuje się minut 53, a to z powodu przesiadania się pasażerów do innego pociągu, do Brześcia zaś przychodzi o godz. 11-ej m. 34 przed południem (dnia następnego, licząc od wyjścia pociągu z Petersburga) i zatrzymuje się minut 10, a u celu podróży, t. j. w Odesie, staje trzeciego dnia, o godz. 11-ej przed południem.

Pasażerowie, pragnący dalszą podróż odbyć okrętami lub parostatkami, winni podczas drogi zawiadomić o swoich zamiarach starszego konduktora, który za pośrednictwem służbowej bezpłatnej depeszy zawiadamia żądane miejsca.

Pasażerowie, jadący w obu kierunkach raz tylko jeden na całej przestrzeni między Petersburgiem a Odesą muszą się przesiadać z pociągu na pociąg w Białymstoku.

Zanim czas udowodni praktyczność tego pociągu, będzie on kursował tylko dwa razy tygodniowo, mianowicie: będzie wychodził z Petersburga we wtorki i soboty, a przychodził do Odesy we środy i soboty, z Odesy zaś będzie wychodził i przychodził w poniedziałki i czwartki.

== Sprawy kolejowe.

Jak wiadomo, w d. 12-ym b. m. ma się odbyć w Petersburgu zjazd przedstawicieli kolei, należących do związku taryfowego petersbursko-rysko-warszawskiego.

Na zjeździe, oprócz spraw będących na porządku dziennym, będzie omawiana kwestja, o ile stacje kolejowe, które były włączone do poprzedniej taryfy związku, powinny mieć stawki specjalne.

Sprawa ta jest ważną dla właścicieli fabryk w kraju naszym, którzy za inicjatywę jednego z fabrykantów warszawskich zwracają się do dyrekcji kolei z żądaniem włączenia stacji zakładów fabrycznych do związku taryfowego petersbursko-rysko-warszawskiego.

== Z Wisły.

Stale zmniejszający się poziom Wisły wynosił 2 stóp i 8 cali.

Z otrzymywanych raportów dowiadujemy się, iż w gorze rzeki trwa spadek wody.

Smutny to horoskop dla żeglugi i splawu i tak już utrudnionego z braku dostatecznego stanu wody.

== Dla oczu.

Jeden z czytelników naszych prosi nas o zwrócenie uwagi panów właścicieli domów na niewłaściwość malowania ścian zewnętrznych na kolor biały.

Kolor ten, jak wiadomo, najsilniej odbija promienie słońca i z tego powodu jest szkodliwym dla oczu.

Zresztą sam względ na oszczędność, gdyż kolor biały jest mniej trwały od innych, powinien również wpłynąć na właścicieli domów i skłonić do zaniechania tej barwy.

== Kozy.

Plagą właścicieli domów i plantacji miejskich w okolicach ul. Gęsiej i Smoczej są kozy.

Wczoraj nie mogłam zasnąć długo w nocy. Leżałam, nie myśląc o niczym. Naraz—para niebieskich oczu, jakby wyjętych z kostnej oprawy, zawisła nademną w powietrzu wyraźnie, tak wyraźnie, że o mało nie wyjęłam ręki z pod kołdry, aby je schwycić...

Kołysały się nademną, jak dwa gazowe baloniki, potem wzbily się pod sam sufit, wcisnęły w róg i patrzyły na mnie tak uparcie, że mało mi mózgu nie prześwidrowały.

Męczyłam się, a zasnąć nie mogłam...

Wstałam dziś z głową ciężką, jak gdyby mi kto bryłę ołowiu wsunął między skronie.

Przypominałam sobie, ubierając się, koleżankę z naszej klasy, Julkę, jak strasznie płakała na egzaminie w tym roku, dostawszy dwójkę z algebry. Z pewnością—mnie było gorzej na świecie w tej chwili, niż jej wówczas, a jednak—nie płakałam.

Nieznosne te moje smutki: tak pysznie bawiłabym się tu na wsi, gdyby nie one! Wszyscy uważają mnie już za dorosłą; nazywają najładniejszą panną w okolicy; wyprawiają majówki i wieczorki na moją cześć.

Trzy dni temu, na przykład, byliśmy na wycieczce w lesie.

Pan Jan, praktykant z sąsiedniego dworu, zaprowadził mnie w głąb, między krzaki leszczyny. W chwili, gdy zrywał dla mnie orzechy, a ja śmiałam się z jego niezgrabności tak głośno, że las cały mi syczał, przyszła mi nagle ochota uciec tak, jak stałam: bez rękawiczek i kapelusza. Dokąd?... nie wiem. Na najdalszy choćby koniec świata...

I cóżbym tam robiła?

Tęskniłabym tak, jak i tutaj tęsknię...

Za jedną lekeję historii oddałabym teraz pół życia...

(Dalszy ciąg następnego pl.)

7

PRZYJACIÓŁKI.

NOVELA

CECYLIJ WALEWSKIEJ.

(Dalszy ciąg.)

Zawracaliśmy bocznymi ścieżkami ku reszcie towarzystwa, które musiało być niedaleko, gdyż dolatywał nas gwar rozmowy.

Wagner mówił coś jeszcze o sztuce, której był namiernym wielbiciele. Słuchałam go, dziś jednak nie umiałabym powtórzyć ani jednego słowa jego.

Nie wiem, co się ze mną wtedy działo: upajał mnie czy zapach świeżo skoszonej trawy, czy powietrze bez kurzu, od którego odwykłam w mieście. W głowie mi się kręciło. Do oczu lży napływały, wargi mi drżały, na twarzy, w skroniach czułam pulsowanie krwi. Serce mi biło znów mocno. Oddychałam prędko i krótko, a zdawało mi się, że wcale oddychać nie mogę.

Wychodziliśmy z cienistej alei na gościniec, którym ty wraz z całym towarzystwem postępowałaś zwolna.

Nimśmy minęli ostatnie drzewo, które nas zakrywało cieniem swoim, schwyciłam rękę Wagnera i pocałowałam ją. Pędem następnie przybiegłam do was...

W oczach kołowałyście mi wszystkie: nie poznałam żadnej z was. Gdy już stanęłam między wami, uspokoiłam się nagle i wytrzeźwiałam...

Tylko—tak smutno, tak smutno mi było...

Wagner się zbliżał do mnie potem kilka razy i py-

tał, co będę robiła po wakacjach, dokąd wyjeżdżam na lato?

Nie umiałam mu odpowiedzieć ani na jedno pytanie. Tak smutno mi było.

Na pożegnanie dałam mu parę kwiatków, któreśmy razem zerwali. Schował je, widziałam...

Co on sobie o mnie pomyśli...

Nazajutrz, po wysłaniu tego listu, wyprawiła drugi.

„Byłam dziwnie sentymentalna wczoraj, pisząc do ciebie—zaczęła.—Nie bierz opowiadania mego zbyt ciężko do serca. Wiesz, jak bujną mam wyobraźnię. Gdyby mnie los był obdarzył talentem w stosunku do niej, zostałabym niechybnie autorką wielu powieści. Cześć zatem moich słów weź na karb owej wyobraźni, część zaś przypisuj sentymentalnemu nastrojowi, w jaki czasami obecnie wpadam.

Mam nadzieję, że nie dasz się światu cieszyć bzdurkami, jakie ci powypisywałam, i podrzesz je lub spalisz, nie doczytawszy nawet do końca... Taki czyn więcejby cię nawet odznaczył, aniżeli sto tysięcy perór, jakie masz zapewne dla mnie w zapasie.”

Ksawera odpowiedziała jej, radząc, aby się wzięła do pracy, aby czytała i grała dużo. Wskazywała jej kilka książek, o które mogłaby z łatwością postarać się na wsi.

„To jedno lekarstwo—dodawała—na wszelkie rozdrażnienia, które powstają z nudów najczęściej.”

Pola odpowiedziała jej: „Pisz mi jaknajwięcej kazań. Wiesz doskonale, że nigdy *Kolce*, ani *Świętaczny* tak mnie nie ubawia, jak one. Myśląc o tobie, wyobrażam sobie ciebie, jako młodego pastora bez miejsca.”

W dzienniczku swoim, który zaczęła prowadzić na wsi, zanotowała tego dnia:

„Stanowczo mam słabość do niebieskich oczu...”

Spacerując swobodnie po podwórzach i ulicach, stworzenia te ogryzają korę z drzew, w skutek czego drzewo po pewnym przeciągu czasu usycha i wszystkie koszty i trudy wypielęgnowania go idą na marne.

Wartoby, aby Towarzystwo opieki nad plantacjami zwróciło uwagę na szkodę, jaką ztąd ponosi zadrzewianie ulic.

Ucieczka obłąkanych.

Zi mieszkańcy przy ul. Smoczej nr. 14-ty Marcin Stania, liczący 46 lat, dotknięty zbroczeniem umysłowym, zbiegł w nocy z domu i, pomimo p.szukiwań, nie został odnaleziony.

Podobny wypadek zdarzył się w domu nr. 22-gi przy ulicy Wolskiej, z kąd zbiegł cierpiący pomieszenie zmysłów Karol Wagner, liczący 50 lat.

Z braku bezpieczeństwa.

Na folwarku Zbików pod Warszawą w ogrodzie znajduje się wkopana beczka z wodą do polewania kwiatów.

Beczka ta nie jest przykryta i ofiarą właśnie lekceważenia padł syn ogrodnika Rudnickiego, dwuletni Marjan Adam, który wpadł do beczki i utonął.

W bójce.

Wczoraj w piekarni Dytza przy ul. Lesznej 69-ty robotnik, Stanisław Wołkowicz, pokłóciwszy się z Józefem Pawłowskim, wszczął z nim bójkę.

W czasie walki Wołkowicz zadał Pawłowskiemu dwa ciężkie rany cęgą w głowę.

Poszkodowanego, po udzieleniu pomocy, odwieziono do szpitala Dzieciątka Jezus.

Śmierć z pobicia.

Donosił smę przed kilkoma dniami o napadzie na ul. Wolskiej na Wojciecha Dębskiego, którego z pięcioma ranami odwieziono do szpitala św. Ducha.

Dębski wskutek otrzymanych ran zmarł.

D. p. zed śmiercią zeznał, iż w szajce, która napadła na niego, znajdował się m. eszkaniec wsi Wola, Franciszek Głodkowski.

Napastnika aresztowano.

Pożary pod miastem.

We wsi Skierdy pod Warszawą, w zabudowaniach gospodarczych Edwarda Wicke z niewiadomej przyczyny wynikił pożar.

Spalił się dom mieszkalny, stodoła, obora i chlewy, przyprawiając właściciela o stratę 1,200 rs.

Drugi pożar wynikił w Juljanowie wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem.

Pastwą płomieni padły zabudowania Wilhelma Tobora. Straty wynoszą 1,020 rs.

+ Z Płocka donoszą nam, iż księgarz płocki p. Kempner, traktuje z właścicielami koncesyj *Życia i Tygodnika powszechnego* o nabycie jednej z nich, dla przeniesienia wydawnictwa do Płocka.

Komunja.

Donoszą nam z Częstochowy:

W niedzielę, d. 24-go z. m., w kościółku Marjańskim podczas mszy solennej przystępowali do pierwszej komunji wychowawcy i wychowawice 3-klasowej szkoły męskiej p. J. Lamparskiego, 6-klasowej żeńskiej p. Marii Ganteckiej takież szkoły p. E. Szenke i dwuklasowej żeńskiej p. Chojnackiej, ogółem przeszło 50 młodzieży płci obojej.

Dzieci, przystępujące do Stolu Pańskiego przygotowali gorliwy i pracowity kapłan, prefekt szkół miejscowych, ks. Adam Marczewski.

Podczas Zielonych Świątek takież ceremonii dopełnił ze swymi wychowawcami ks. Itner, prefekt gimnazjum męskiego.

Echa bédzińskie.

Korespondent nasz pisze d. 3-go b. m.

„Od kilku tygodni grasowała u nas i w okolicy ospa, na szczęście dość łagodna; wypadków śmiertelnych notowano bardzo mało.

Obecnie choroba prawie zupełnie wygasła.

Inna natomiast choroba grasuje u nas bez przerwy, a jest nią lichwa.

Szczególniej praktykowany jest przez tutejszych dobroczyńców ludzkości następujący sposób: pożyczający np. 100 rs. na pół roku otrzymuje gotówką rs. 85, wystawia weksel (naturalnie z dobremi żyrami) na rs. 100, a następnie przez 25 tygodni płaci „tylko” po 4 rs. tygodniowo.

Jaki to jest procent, może który z czytelników, biegły w matematyce, obliczy!...

Miasto nasze posiada około 10,000 ludności, nie ma jednak ani jednej krawcowej, którejby można powierzyć uszyście sukni.

Gdyby która z licznych, a zdolnych pracowni igły, przepelniających Warszawę, a nieraz narzekających na brak zajęć, zechciała otworzyć pracownię w naszym mieście, może być pewną stałego powodzenia.

Dotychczas większa część pań tutejszych zmuszona jest w tym celu wyjeżdżać do sąsiednich Katowic lub nawet Wrocławia.

Ruch budowlany w tym roku jest wprawdzie znacznie mniejszy, niż roku zeszłego, sporo jednak domów przybędzie nam ku jesieni i wygórowane ceny mieszkań ulegną prawdopodobnie niższe.

Zwracamy przy tej sposobności uwagę komisji sanitarniej, że są inne daleko właściwsze sposoby osuszania wilgotnych, załedwo wewnątrz otynkowanych budynków, niż przez płucanie biedaków, którzy

przedewszystkiem zajmują na mieszkanie suteryny podobnych domów.

Istniejące w tym względzie przepisy policyjne u nas nader rzadko bywają stosowane.”

+ Ogród spacerowy.

Korespondent nasz z Piotrkowa pisze:

„Niema chyba drugiego większego miasta prowincjonalnego, któreby do tego stopnia, jak Piotrków, pozabawione było miejsce do spaceru, tak w obrębie miasta, jak i poza miastem.

Dwa małe ogrody, jeden miejski, a drugi kolejowy, nie byłyby w stanie zadowolić potrzeb ludzkiej miłośnicy łąkowej, a nie dopiero takiego miasta, jak Piotrków, liczącego przeszło 24,000 stałych mieszkańców.

Municipalność miasta dotąd nie pomyślała o założeniu ogrodu publicznego, choć miejsca jest dosyć, a podobno też niemałe kapitały miejskie leżą bez żadnego użytku.

Szczęśliwą też powziął myśl, a wykonaniem jej prędkim dał dowód nieposolitej u nas energii i przedsiębiorczości obywatel tutejszy, p. Konrad Ziemiński, który założył ogród spacerowy na drodze do Szczekanic, zaraz za miastem i w tych dniach otworzył go do użytku publicznego.

W ogrodzie p. Ziemińskiego urządzono gimnastykę, jeźdźdźnię, mleczarnię i wiele innych przyjemności.

Na miejscu jest też nauczyciel gimnastyki i konie do jazdy wierzchem.”

+ Zgubiona poczta.

Z Konina piszą do nas d. 4-go b. m.

Poniedziałkowe pisma odbieramy w środę, (prawie jednocześnie z Londynem), oczekujemy więc na pocztę, jak kanie deszczu i każdy kto żywa ciekaw „wiedzieć, co słyhać w świecie”, po nadejściu poczty spieszy po gazety.

Niemało więc nas zdziwiła w dniu wczorajszym odpowiedź, jaką usłyszeliśmy na pocztę iż „dziś gazet niema!”

Stało się to podobno za sprawą jakiegoś figlarne-go ekspedytora, który zatrzymawszy gazety, pozba-wił nas świeżych wiadomości.

Czy to się godziło?...

+ Przez nieostrożność.

W d. 14-ym b. m. w osadzie Złoczew żona miejscowego kramarza, Frajdla Szlamkowiczowa, oprawiając dużym kuchennym nożem rybę, przez nieostrożność końcem noża pchnęła w piersi nadbiegłą niespodzie-łanie 8-letnią córeczkę, Fajgę.

Rana była tak ciężka, iż pomimo pomocy lekarskiej, biedne dziecko wkrótce życie zakończyło.

+ Siostrobojstwo.

W d. 15-ym b. m. we wsi Lepiwa, w pow. bielskim, miejscowy kolonista, Ignacy Krzemień, w kłótni z siostrą swoją, 28-letnią Franciszką, ugodził ją topatą żelazną w głowę tak silnie, iż ugodzona padła bez przytomności i wkrótce ducha wyzionęła.

+ Pożary.

W d. 23-im z. m. na folwarku Rozdół, pod Kielcami, spłonęły zabudowania gospodarcze, zabezpieczone na 2,000 rs, a w nich zapasy zboża, inwentarze martwe i 600 owiec.

Szkody w zniszczonych przez ogień nieasekurowanych ruchomościach wynoszą około 300 rs.

W nocy z 23-go na 24-ty z. m. we wsi Komnata Wójtowa, gm. Puszewo, w pow. bielskim, ogień zniszczył dwa śpiżnice należące do p. Klonowskiego, zabezpieczone w obowiązującej asekuracji na 830 rs.

W spalonych śpiżnicach zginęły narzędzia i zboże nieasekurowane, wartujące 4,000 rs.

NOTATNIK TERMINOWY.

— Wylosowane d. 1-go czerwca, na piątym losowaniu listy zastawne m. Płocka na rs. 1,000, 500, 250 i 100 spłacane będą w kasie Towarzystwa w Płocku i w Banku handlowym warszawskim poczynając od d. 1-go października. Do zapłaty należy przedstawiać listy z 11-tu kuponami. Wcześniejsza wypłata może być uskuteczniata za potrąceniem 6% w stosunku rocznym.

— D. 11-go czerwca, o godz. 6-iej po południu, w Towarzystwie dobroczynności odbędzie się posiedzenie członków wydziału kasy pożyczkowej.

— D. 12-go czerwca, o godz. 6-iej po południu, w Towarzystwie dobroczynności odbędzie się posiedzenie członków wydziału sierot i ochron.

— D. 12-go b. m. o godz. 5-iej po południu, odbędzie się wizyta doroczna członków delegowanych Towarzystwa dobroczynności w ochronie II-iej (dra Malcza) przy ulicy Chłodnej pod Nr 28-ym.

NEKROLOGJA.

+ Ś. p. Marjan Racięcki.

pomochnik aptekarski, po krótkich cierpieniach, zakończył życie dnia 7-go czerwca r. b. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościele Narodzenia Najświętszej Marii Panny, we środę, dnia 10-go czerwca r. b. o godzinie 10-iej zrana, wyprawdzenie zwłok nastąpi zaraz po nabożeństwie. Na ten smutny obrzęd siostry i brat zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych.

+ W dniu 11-ym czerwca r. b., to jest we czwartek, o godzinie 7-iej i pół rano, w kościele powązkowskim odprawiona zostanie msza święta za duszę ś. p. małż. **Kuczyńskich**, a to z legatą przez niegdy Jana i Ewę małż. Kuczyńskich uczynionego; o czem rektor kościoła powązkowskiego interesowanych zawiadamia.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

PIORUN.

Berlin 9-go czerwca. (Tel. pryw. Kur. War.)—Dziś przed południem przeszła przez Berlin wielka burza. Ośmiu żołnierzy podczas ćwiczeń pokaleczył piorun.

POMNIK BRATIANA.

Bukareszt 9-go czerwca. (Tel. pr. Kur. W.)—Król Karol ofiarował na pomnik dla Jana Bratiana 25,000 fr.

RZEŻ NA HAJTI.

Londyn 9-go czerwca. (Tel. pryw. Kur. W.)—Na wyspie Hajti przyszło do krwawych zaburzeń. Jenerał Hippoliti uwięził osiemdziesiąt osób. Przyjacieli pragnęli ich uwolnić, obawiając się doraźnego stracenia. Wojsko chwytła wrzokomich spiskowców, wielu już rozstrzelano. Rzeż trwa.

Wiedeń 9-go czerwca. (Tel. pr. Kur. W.)—

Hr. Taafę zakomunikował izbie, iż złagodzenie przepisów wyjątkowych nastąpiło z dniem dzisiejszym. Rząd spełnił życzenia wyrażone w parlamencie przez lewicę. Wobec tego oświadczenia, zdaje się, że uchwalenie ustawy antisocjalistycznej przyjdzie do skutku. Rząd ponowił wniesienie projektu do ustawy przeciw pijaństwu. Koło galicyjskie wniosło interpelację w sprawie naruszenia granicy galicyjskiej koło Morskiego Oka w Tatrach przez władze węgierskie, przyznające rację uroszczeniom właściciela gruntów tatrzańskich po stronie węgierskiej położonych, księcia Hohenlohego.

Berlin 9-go czerwca. (Tel. pryw. Kur. War.)—Hr. Waldersee bawił wczoraj kilka godzin u księcia Bismarka w Friedrichsruhe.

Berlin 9-go czerwca. (Tel. pr. Kur. War.)—W bochumskim procesie podatkowym prokurator oświadczył, iż śledztwo przeciw Baaremu nie dostarczyło żadnych dowodów, jakoby Baare wiedział o fałszerstwach stemplowych.

Poznań 9-go czerwca. (Tel. pryw. Kur. W.)—W sprawie zebrania prawników i ekonomistów w Poznaniu uchwalono w przedwstępnej naradzie wybrać komitet gospodarczy.

Toruń 9-go czerwca. (Tel. pryw. Kur. W.)—Wiec katolicki, jaki się miał odbyć w d. 12-ym lipca w Toruniu, odłożony został do połowy września.

Paryż 9-go czerwca. (Tel. pryw. Kur. War.)—Eskadra francuska grozi zbombardowaniem Nankinu, jeżeli chrześcijańskiej ludności nie będą zwrócone poniesione szkody.

Ateny 9-go czerwca. (Tel. pr. Kur. War.)—Z Korfu żydzi ciągle emigrują.

TELEGRAMY HANDLOWE.

Petersburg 9-go czerwca. (Telegram Agencji półn.)—Notowania giełdy pieniężnej Przekazy na Londyn (kurs za 3 miesiące) 84.30, 83.95, 84.30. Przekazy na Berlin (kurs za 3 mies.) 41.27 1/2, 41.12 1/2, 41.25. Przekazy na Paryż (kurs za 3 m.) 83.85, 83.22 1/2, 83.35. Pólimperjały nowe po 6.76 płacono, — nie notowano. Kuponny celny po 1.35 płacono, — nie notowano. Srebro 1.03 w poszukiwaniu, — nie notowano. Dyskonto giełdowe 3 1/2%—5%. Bilety Banku Państwa 5%, I-iej emisji nie podlegające konwersji 102.12 1/2 płać, podlegające konwersji 100.— w posz. Bilety II-iej emisji 102.12 w poszuk., III-iej emisji 100.— w posz., IV-iej emisji 100.— w posz., V-iej emisji 100.— w poszukiwaniu, VI-iej emisji 101.50 w poszukiwaniu, 6% renta złota z roku 1883-go 142.25 w posz., 5% renta złota z roku 1883-go 144.75 w posz., 5% pożyczka złota z roku 1889-go nie notowano, 4% Pożyczka złota z r. 1890-go — nienotowano. 5% pożyczka wschodnia I-iej emisji 100.12 1/2 w posz., II-iej emisji 101.— płacono, III-iej emisji 101.— płacono. Pożyczka premjowa I-iej emisji z roku 1864-go 1.25 w posz. Premjówki II-iej emisji z roku 1866-go 222.25 w posz. Listy premjowe szlacheckie świadectwa tymczasowe 210.25 w posz.; listy premjowe szlacheckie sztuki pełne opłacone 212.— w poszuk., 5% renta 104.62 1/2 płacono. 5 1/2% renta 100.— w poszukiw., 4% pożyczka wewnętrzna 98.— płacono, 4 1/2% nowa pożyczka wewnętrzna z roku 1890-go 101.62 1/2 płacono, 4 1/2% listy zast. Tow. Wzaj. kred. ziemsk. 134.50 w posz., 5% listy zastawne ziemsk. Król. Polsk. 100.— w posz., 6% listy zast. wileńsk. 101.50 nienotowane.

Дозволено Цензурою Варшава 28 Мая (9 Июня) 1891 г.